

Notă informativă

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.182/2012
cu privire la instituirea Comisiei pentru evaluarea stării obiectelor amplasate pe teritoriul Ucrainei

1.	Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
	Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.182/2012 cu privire la instituirea Comisiei pentru evaluarea stării obiectelor amplasate pe teritoriul Ucrainei (în continuare - Proiect) a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
2.	Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
	În scopul asigurării reglementării relațiilor patrimoniale între Republica Moldova și Ucraina, la 11 august 1994 a fost semnat un Acordul bilateral între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei privind recunoașterea reciprocă a drepturilor și reglementarea raporturilor de proprietate. Pentru a înlesni recunoașterea drepturilor de proprietate asupra obiectelor sferei sociale aflate la momentul destrămării URSS în gestiunea fostelor întreprinderi de subordine republicană, la 27 aprilie 1999 a fost semnat Protocolul între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei referitor la operarea unor modificări în Acordul interguvernamental din 11.08.1994. Acordul și Protocolul menționat au fost ratificate de Parlamentul Republicii Moldova în scurt timp după semnarea lor, iar de Rada Supremă a Ucrainei acest Acord a fost ratificat doar la 12 iulie 2001. Acordul interguvernamental privind recunoașterea reciprocă a drepturilor și reglementarea raporturilor de proprietate din 11.08.1994 cu modificările operate a intrat în vigoare la 19 octombrie 2001. În Lista obiectelor Republicii Moldova din Ucraina pentru recunoașterea drepturilor de proprietate figurează 113 de obiecte, pentru care până la 19 octombrie 2003 Părții ucrainene i-au fost transmise seturile inițiale de documente ce confirmă drepturile de proprietate, inclusiv 9 obiecte a Sindicatelor și 40 de obiecte a întreprinderilor din Transnistria. Partea ucraineană a prezentat până la 19 octombrie 2003 documentele ce confirmă dreptul de proprietate asupra 3 obiecte, care parțial se află pe teritoriul Republicii Moldova. Pe parcurs au fost semnate protocoale de recunoaștere a drepturilor de proprietate a Moldovei pentru 47 de obiecte din Ucraina, inclusiv pe 9 obiecte ce aparțin agenților economici din regiunea transnistreană și protocoale de recunoaștere a drepturilor de proprietate a Ucrainei pentru 2 obiecte, o parte a cărora este amplasată pe teritoriul Republicii Moldova (o parte a „Sistemei de irigare din Belgorod-Dnestrovsk” și o parte a construcției nefinalizate a „Apeductului Nistrean”). În procesul negocierilor desfășurate la 05.07.2006, partea ucraineană a fost informată, că dreptul de proprietate al Ucrainei asupra unei părți al barajului complexului Hidroenergetic de la Novodnistrovsk nu poate fi recunoscut în baza documentelor prezentate și în temeiul Acordului interguvernamental privind recunoașterea reciprocă a drepturilor și reglementarea raporturilor de proprietate din 11.08.1994, deoarece conform documentelor prezentate de partea ucraineană s-a constatat că, la momentul destrămării URSS complexul hidroenergetic nominalizat de-facto nu era de subordonare republicană, după cum afirmă partea ucraineană, dar era de subordonare dublă (unional-republicană) sau de subordonare unională. Drept urmare procesul de recunoaștere a fost blocat de partea ucraineană. Ținând cont de faptul că, partea ucraineană condiționa soluționarea mai multor probleme, ce prezinta interes pentru Republica Moldova, inclusiv și a celor patrimoniale, cu recunoașterea dreptului de proprietate al Ucrainei asupra unei părți a barajului Complexului hidroenergetic de la Novodnistrovsk, conform Hotărârii Guvernului nr.228 din 29.02.2008 au fost inițiate negocieri asupra proiectului Protocolului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei referitor la operarea unor modificări în Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei privind recunoașterea reciprocă a drepturilor și reglementarea raporturilor de proprietate din 11 august 1994, ce ar permite recunoașterea dreptului de proprietate ale părților asupra fostelor obiecte de subordonare dublă (unional - republicane). După semnarea la 1 februarie 2010 a Protocolului privind operarea unor modificări în Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei privind recunoașterea reciprocă a drepturilor și reglementarea raporturilor de proprietate din 11 august 1994 și intrarea acestuia în

vigoare (la 26.01.2012) au fost reluate negocierile privind recunoașterea drepturilor de proprietate a părților asupra obiectelor amplasate pe teritoriul celeilalte părți.

În cadrul ședinței a 13-a a Comisiei interguvernamentale mixte moldoucrainene pentru colaborare comercial-economică, ce a avut loc în perioada 10-11 noiembrie 2011 Părțile au convenit asupra perfectării și coordonării în prima jumătate a anului 2012 a proiectelor protocoalelor privind statutul juridic (dreptul de proprietate) a obiectelor amplasate pe teritoriul părților, pentru care au fost prezentate seturile de documente pentru recunoașterea drepturilor de proprietate, și semnării „în pachet” a acestor protocoale în timpul următoarei ședințe a Comisiei.

În acest sens, conform Hotărârii Guvenului nr.182 din 26.03.2012 a fost efectuată inventarierea obiectelor nerecunoscute din Ucraina, cu excepția obiectelor ce aparțin întreprinderilor din raioanele de est ale republicii.

În rezultatul inventarierii obiectelor moldovenești din Ucraina, dreptul de proprietate asupra cărora nu este recunoscut, și evaluării stării acestora au fost stabilite și propuse părții ucrainene 25 de obiecte (inclusiv 7 obiecte a Sindicatelor din Moldova) pentru semnarea „în pachet” a protocoalelor de recunoaștere, concomitent cu protocolul privind statutul juridic (dreptul de proprietate) asupra unei părți a „Nodului Hidrotehnic Tampon al Centralei Hidroelectrice de Acumulare Nistrene”.

Pe parcurs, divergențele referitor la posibilitatea semnării protocoalelor de recunoaștere pentru majoritatea obiectelor moldovenești incluse în „pachet” au fost eliminate, iar dreptul de proprietate asupra unor obiecte ce aparțin sindicatelor din Moldova a fost recunoscut în temeiul deciziilor instanțelor de judecată competente din Ucraina.

Referitor la recunoașterea dreptului de proprietate al Ucrainei asupra părții barajului Nodului Hidrotehnic de la Novodnestrovsk, amplasate pe teritoriul Republicii Moldova în apropiere de s. Naslavcea, r-nul Ocnîța, menționăm că în procesul negocierilor nu au fost depășite divergențele părților privind stabilirea precisă a părții construcției hidrotehnice amplasate pe teritoriul Republicii Moldova, care depinde de amplasarea liniei frontierei de stat pe baraj.

Conform prevederilor art. 3 din Tratatul între Republica Moldova și Ucraina cu privire la frontiera de stat din 18.08.1999 pe poduri și pe alte construcții hidrotehnice care trec peste râurile de frontieră, frontiera de stat trece prin mijlocul acestor construcții sau pe axa lor tehnologică, indiferent de trecerea frontierei de stat pe apă.

Inițial problema stabilirii liniei frontierei de stat pe construcția hidrotehnică a fost examinată în procesul activității Comisiei mixte moldo-ucrainene de demarcare a frontierei de stat, însă părțile n-au ajuns la un numitor comun referitor la stabilirea mijlocului construcției hidrotehnice, iar la 18.09.2017 în cadrul ședinței Grupului de lucru pe problemele proprietății din 18 septembrie 2017, desfășurate în or. Odesa în perioada activității Comisiei interguvernamentale mixte moldo-ucrainene pentru colaborare comercial-economică, partea ucraineană a declarat că stabilirea mijlocului construcției hidrotehnice peste râul Nistru nu ține de competența Comisiei mixte de demarcare, insistând concomitent asupra determinării mijlocului construcției hidrotehnice de către grupurile de lucru pe problemele proprietății.

În acest context, prin Ordinul Ministerului Economiei și Infrastructurii nr. 207 din 20.10.2017 a fost instituit Grupul de lucru pentru determinarea mijlocului construcției Nodului Hidrotehnic Tampon al Centralei Hidroelectrice de Acumulare Nistrene, respectiv a părții barajului tampon amplasate pe teritoriul Republicii Moldova, în componența căruia au fost incluși reprezentanți din partea autorităților publice centrale, autorităților publice locale și a cadrului academic.

În perioada 31.10.2017 – 26.04.2018 membrii Grupului de lucru au luat cunoștință cu construcția hidrotehnică la fața locului și au examinat documentele tehnice prezentate de partea ucraineană.

În opinia Părții moldovenești (Grupului de lucru), mijlocul construcției hidrotehnice (linia frontierei de stat pe baraj) urmează a fi stabilit în temeiul prevederilor Tratatului între Republica Moldova și Ucraina cu privire la frontiera de stat din 18.08.1999 și a materialelor cartografice, care constituie parte integrantă a acestui Tratat, reieșind din lungimea totală a construcției hidrotehnice de (252 m), indicată pe harta de delimitare la scara 1:50000, anul 1984.

Partea ucraineană consideră că mijlocul construcției hidrotehnice (linia frontierei de stat pe baraj) urmează a fi stabilit în baza documentației tehnice și de proiectare a barajului deversor cu lungimea (124,5 m), care este doar o parte componentă a construcției hidrotehnice.

	Această poziție a fost reiterată de părți în cadrul ultimei întrevederi a grupurilor de lucru moldo-ucrainene pe problemele reglementării reciproce a raporturilor de proprietate între Republica Moldova (25 obiecte în ”pachet”) și Ucraina (partea Barajului Hidrotehnic Tampon al Complexului Hidroenergetic Nistean) care a avut loc la 14 noiembrie 2018 la Chișinău. În conformitate cu prevederile pct. 7 al Deciziei Prim-ministrului nr. 7 din 12.03.2021 referitor la evaluarea bunurilor proprietate a Republicii Moldova aflat pe teritoriul Ucrainei a fost efectuată evaluarea bunurilor proprietate a Republicii Moldova amplasate pe teritoriul Ucrainei, inclusiv a obiectelor nerecunoscute incluse în „pachet” pentru continuarea negocierilor privind recunoașterea drepturilor de proprietate de către Grupul de lucru pentru examinarea situației bunurilor imobile ale Republicii Moldova creat sub egida Agenției Proprietății Publice. Totodată, ținând cont că din cele 25 de obiecte moldovenești din Ucraina incluse în „pachet” pe parcursul timpului unele obiective au fost înstrăinate/casate/pierdute, constituie obiecte al litigiilor în instanțele de judecată, se consideră că, până la reluarea consultărilor cu partea ucraineană, să fie analizate riscurile ce pot surveni urmare recunoașterii părții de baraj a Centralei hidroenergetice de acumulare de la Novodnestrovsk, amplasată pe teritoriul Republicii Moldova în coraport cu valoarea obiectelor moldovenești incluse „în pachet” pasibile a fi recuperate/înregistrate ca proprietate a Statului Republica Moldova, este necesar instituirea de către Guvern a unei Comisii pentru actualizarea listei obiectelor moldovenești din Ucraina pentru recunoașterea cărora continuarea negocierilor este oportună, motiv din care se propune Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.182/2012 cu privire la instituirea Comisiei pentru evaluarea stării obiectelor amplasate pe teritoriul Ucrainei.
	Descrierea gradului de compatibilitate a prevederilor proiectului cu legislația Uniunii Europene
	Prezentul proiect de act normativ nu are tangență cu legislația Uniunii Europene.
4.	Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
	Proiectul hotărârii de Guvern stabilește: - componența instituțională a Comisiei pentru evaluarea stării obiectelor amplasate pe teritoriul Ucrainei; - inventarierea obiectelor amplasate pe teritoriul Ucrainei pentru care în anul 2012 s-a stabilit că continuarea negocierilor privind recunoașterea dreptului de proprietate este oportună.
5.	Fundamentarea economico-financiară
	Realizarea proiectului nu implică mijloace financiare.
6.	Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
	Prezentul proiect de act normativ nu contravine legislației în vigoare.
7.	Avizarea și consultarea publică a proiectului
	În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii de Guvern, proiectul hotărârii de Guvern și nota informativă au fost publicate pentru consultări publice pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării www.mded.gov.md .
8.	Constatările expertizei anticorupție
	Proiectul definitivat, în baza obiecțiilor și propunerilor înaintate de instituțiile implicate în procesul de avizare, va fi expediat către Centrul Național Anticorupție, în modul stabilit.
9.	Constatările expertizei de compatibilitate
	Nu este aplicabil
10.	Constatările expertizei juridice
	Proiectul va fi expus expertizei juridice, de către Ministerul Justiției
11.	Constatările altor expertize
	Nu este aplicabil

Secretar de stat

Viorel GARAZ